

รายงานผลการวิเคราะห์การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับการดูแลตาม Care Plan  
รอบ 6 เดือนหลัง ปี 2563 (Assessment)

1. ตัวชี้วัดที่ 1.4 ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับการดูแลตาม Care Plan

2. หน่วยงาน ศูนย์อนามัยที่ 6

3. แนวทางการประเมิน/หลักฐาน

3.1 มีระบบการรายงานข้อมูลการดำเนินงานย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์อนามัยที่ 6 มีการดำเนินการรวบรวม สรุป และรายงานในรอบ 6 เดือนแรก ปี 2563

(ตัวชี้วัดนี้ไม่ปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมาย)

จากสถานการณ์ปัจจุบัน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายประเทศทั่วโลก ประเทศไทยมีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 ผู้สูงอายุนับเป็นหนึ่งในกลุ่มเสี่ยง เนื่องจากส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคระบบทางเดินหายใจ ทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคได้ง่าย และอาจมีอาการรุนแรงมากกว่ากลุ่มวัยอื่น การดูแลป้องกันจึงต้องดำเนินการอย่างเข้มงวดในทุกด้าน โดยยึดแนวทางการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล เพื่อป้องกันและลดการแพร่เชื้อ COVID-19 ด้วยหลักการ 3 ล. “ลด เลี่ยง ดูแล” ดังนี้ 1.ลดสัมผัส - ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ส้วม หลังจากไอ จาม หรือหลังสัมผัสจุดเสี่ยงที่มีผู้ใช้งานร่วมกันในที่สาธารณะ 2.เลี่ยงจุดเสี่ยง - หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด หากจำเป็น ให้สวมหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า 3.ดูแลสุขภาพตนเองและสังคม - ดูแลตัวเองด้วยการกินร้อน แยกช้อนกลาง ช้อนส้อม จาน แก้ว แยกของใช้ส่วนตัว ดูแลสุขภาพให้แข็งแรง รักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอและนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ โดยศูนย์อนามัยที่ 6 ได้มีการสื่อสารข้อมูลดังกล่าวให้เครือข่ายเขตสุขภาพที่ 6 โดยจัดทำและเผยแพร่ความรู้เรื่องโรค COVID -19 มาตรการการป้องกันตนเองสำหรับ CM / CG เพื่อให้สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างปลอดภัยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID -19

รายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care : LTC)

จากการดำเนินงานระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ตั้งแต่ปี 2561 – 2563 ผลการตรวจติดตามตัวชี้วัด ร้อยละของตำบลที่มีงานระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ประจำปีงบประมาณ 2563 พบว่า เขตสุขภาพที่ 6 มีจำนวนตำบลทั้งหมด 531 ตำบล มีตำบลที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 413 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 77.73 มีตำบลที่มีงานระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 84.93 จังหวัดที่มีผลการดำเนินงานตำบล LTC ผ่านทุกตำบล คือจังหวัดสระแก้ว (ร้อยละ 100) จังหวัดที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา (ร้อยละ 86.02) จังหวัดตราด (ร้อยละ 94.74) จังหวัดปราจีนบุรี (ร้อยละ 89.23) และจังหวัดสมุทรปราการ (ร้อยละ 90.00) จังหวัดที่มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ 70 ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี (ร้อยละ 78.95) จังหวัดชลบุรี (ร้อยละ 72.82) และจังหวัดระยอง (ร้อยละ 79.31) ซึ่งคาดว่าจะผ่านค่าเป้าหมาย ร้อยละ 80 ในไตรมาสที่ 4 ส่วนการพัฒนางานระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) เขตสุขภาพที่ 6 มี Care Manager ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุใน

- 1 ชุมชนจำนวน 1,521 และมีผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 70 ชม. กรม
- 2 อนามัย จำนวน 6,174 คน
- 3 ผลการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงปี 2561-2563 มีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในโครงการ LTC
- 4 จำนวน 13,272 ราย ได้รับการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) และเสนอต่อ
- 5 คณะกรรมการ LTC 10,933 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.38 และมีการโอนเงินเพื่อซื้อบริการแล้ว ร้อยละ 48.66
- 6 ตารางที่ 1 ตำบล LTC ผ่านเกณฑ์ ปี 2561-2563

| จังหวัด     | จำนวนตำบล<br>ทั้งหมด | จำนวนตำบล<br>ที่เข้าร่วม | จำนวนตำบลที่<br>ผ่านเกณฑ์ | ร้อยละ |
|-------------|----------------------|--------------------------|---------------------------|--------|
| จันทบุรี    | 76                   | 53                       | 60                        | 78.95  |
| ฉะเชิงเทรา  | 93                   | 69                       | 80                        | 86.02  |
| ชลบุรี      | 92                   | 67                       | 67                        | 72.83  |
| ตราด        | 38                   | 36                       | 36                        | 94.74  |
| ปราจีนบุรี  | 65                   | 62                       | 58                        | 89.23  |
| ระยอง       | 58                   | 35                       | 46                        | 79.31  |
| สมุทรปราการ | 50                   | 32                       | 45                        | 90.00  |
| สระแก้ว     | 59                   | 59                       | 59                        | 100.00 |
| เขต         | 531                  | 413                      | 451                       | 84.93  |

- 7 (ที่มาแหล่งข้อมูล ระบบการรายงานโปรแกรม 3 c กรมอนามัย ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2563)
- 8 ตารางที่ 2 ร้อยละการจัดทำCare Plan ปี 2561-2563 เขตสุขภาพที่ 6

| จังหวัด     | ปี 61                                     |                       |                                    | ปี 62                                 |                       |                                    | ปี 63                                 |                    |                                    | รวมผลการดำเนินงาน<br>ปี 61-63         |                    |                                    |
|-------------|-------------------------------------------|-----------------------|------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------|------------------------------------|---------------------------------------|--------------------|------------------------------------|---------------------------------------|--------------------|------------------------------------|
|             | ผู้ที่มี<br>ภาวะ<br>พึ่งพิง<br>(สิทธิ UC) | จำนวน<br>Care<br>Plan | ร้อยละ<br>การจัดทำ<br>Care<br>plan | ผู้ที่มีภาวะ<br>พึ่งพิง<br>(สิทธิ UC) | จำนวน<br>Care<br>Plan | ร้อยละ<br>การจัดทำ<br>Care<br>plan | ผู้ที่มีภาวะ<br>พึ่งพิง (สิทธิ<br>UC) | จำนวน<br>Care Plan | ร้อยละ<br>การจัดทำ<br>Care<br>plan | ผู้ที่มีภาวะ<br>พึ่งพิง<br>(สิทธิ UC) | จำนวน<br>Care Plan | ร้อยละ<br>การจัดทำ<br>Care<br>plan |
| จันทบุรี    | 293                                       | 260                   | 88.74                              | 544                                   | 405                   | 74.45                              | 494                                   | 458                | 92.71                              | 1,331                                 | 1,123              | 84.37                              |
| ฉะเชิงเทรา  | 141                                       | 88                    | 62.41                              | 604                                   | 260                   | 43.05                              | 1,193                                 | 1,065              | 89.27                              | 1,938                                 | 1,413              | 72.91                              |
| ชลบุรี      | 379                                       | 244                   | 64.38                              | 501                                   | 455                   | 90.82                              | 1,349                                 | 1,300              | 96.37                              | 2,229                                 | 1,999              | 89.68                              |
| ตราด        | 174                                       | 160                   | 91.95                              | 144                                   | 116                   | 80.56                              | 318                                   | 311                | 97.80                              | 636                                   | 587                | 92.30                              |
| ปราจีนบุรี  | 313                                       | 228                   | 72.84                              | 767                                   | 560                   | 73.01                              | 986                                   | 943                | 95.64                              | 2,066                                 | 1,731              | 83.79                              |
| ระยอง       | 353                                       | 351                   | 99.43                              | 368                                   | 296                   | 80.43                              | 499                                   | 367                | 73.55                              | 1,220                                 | 1,014              | 83.11                              |
| สมุทรปราการ | 139                                       | 139                   | 100.00                             | 343                                   | 252                   | 73.47                              | 843                                   | 718                | 85.17                              | 1,325                                 | 1,109              | 83.70                              |
| สระแก้ว     | 792                                       | 576                   | 72.73                              | 794                                   | 537                   | 67.63                              | 941                                   | 843                | 89.59                              | 2,527                                 | 1,957              | 77.44                              |
| เขต         | 2,584                                     | 2,046                 | 79.18                              | 4,065                                 | 2,881                 | 70.87                              | 6,623                                 | 6,005              | 90.67                              | 13,272                                | 10,933             | 82.38                              |
| ประเทศ      | 56,064                                    | 39,630                | 70.69                              | 93,900                                | 76,188                | 81.14                              | 115,662                               | 102,353            | 88.49                              | 265,625                               | 218,167            | 82.13                              |

- 9 (ที่มาแหล่งข้อมูล ระบบการรายงานโปรแกรม 3 c กรมอนามัย ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2563)

จากข้อมูลผลการดำเนินงานในรอบ 6 เดือนแรกของปี 2563 ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan ผลการดำเนินงานในภาพเขตสูงกว่าค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 82.38) แต่มีรายจังหวัดที่ยังไม่ถึงค่าเป้าหมายคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ 73.55 ส่วนตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์ ในภาพเขตสูงกว่าค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 84.93) แต่ในรายจังหวัด มีจังหวัดที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าค่าเป้าหมาย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี (ร้อยละ 78.95) จังหวัดชลบุรี (ร้อยละ 72.82) และจังหวัดระยอง (ร้อยละ 79.31) ซึ่งการดำเนินงานระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ต้องมีการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยและทั่วโลก รัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุขมีมาตรการสำคัญเพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ ข้อกำหนดตาม ม.9 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ฉบับที่ 1 ให้อำนาจสำคัญแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนี้ 1) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินทุกมิติในเขตท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ รวมถึงการเตรียมรับสถานการณ์ 2) การห้ามประชาชนเข้าพื้นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ 3) การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ 4) การปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักรในพื้นที่ 5) ห้ามชุมนุม การทำกิจกรรมในสถานที่แออัด 7) มาตรการพึงปฏิบัติสำหรับบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อให้อยู่ภายในเคหสถาน หรือบริเวณที่พำนักตน 9) มาตรการป้องกันโรคตามที่สาธารณสุขกำหนดให้ใช้เป็นการทั่วไป และมาตรการการป้องกันการติดเชื้อของบุคคล คือ ลด เลี่ยง ดูแล เช่น ลดความเสี่ยงจากการสัมผัสด้วยการล้างมือด้วยน้ำ และสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ให้บ่อยขึ้นโดยเฉพาะ เมื่ออยู่ในพื้นที่สาธารณะ ก่อนรับประทานอาหาร ลดการแพร่เชื้อ เมื่อไม่สบาย ไอ จาม ให้สวมหน้ากากอนามัย เลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น ดูแลสุขภาพตนเอง รักษาสุขภาพ ด้วยการกินร้อน ใช้ช้อนกลาง หมั่นล้างมือ ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ ซึ่งจากมาตรการดังกล่าวศูนย์อนามัยที่ 6 จึงได้ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 เพื่อร่วมกันปรับแนวทางการดำเนินการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนี้

## 1. ประเด็นความเสี่ยงในการดำเนินงาน

1.1 สถานการณ์ของโรคโควิด-19 ทำให้การประชุมขับเคลื่อนงาน หรือการลงพื้นที่ดำเนินการไม่สามารถดำเนินการได้

1.2 เครือข่ายการดำเนินงานเร่งรัดดำเนินการตามมาตรการลดการแพร่กระจายโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ต้องชะลอการดำเนินงาน CM และ CG ต้องปฏิบัติงานด้านควบคุมและป้องกันโรค เพื่อป้องกันการการแพร่ระบาดของโรค หลักการหนึ่งที่ใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID – 19 คือ Social Distancing การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง ต้องเลือกเยี่ยมเฉพาะรายที่มีความจำเป็นและป้องกันการแพร่เชื้อผู้สูงอายุ

1. นโยบาย ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้ได้รับการดูแลตาม Care Plan โดยการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) เขตสุขภาพที่ 6 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

## 2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 การขับเคลื่อนการดำเนินงาน Long Term Care เขตสุขภาพที่ 6

2.2 การพัฒนาสื่อสาธารณะ

2.3 การพัฒนาความถูกต้อง และทันสมัยของข้อมูลการดำเนินงาน

2.4 บูรณาการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน

- 1    **3. มาตรการสำคัญการขับเคลื่อนการส่งเสริมดูแลผู้สูงอายุระยะยาว เขตสุขภาพที่ 6**
- 2        3.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกอนุกรรมการส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัย และคณะกรรมการ
- 3    LTC เขตสุขภาพที่ 6
- 4        3.2 สื่อสารสาธารณะ
- 5        3.3 สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมดูแลผู้สูงอายุระยะยาว เขตสุขภาพที่ 6
- 6        3.4 ติดตามการดำเนินการร่วมกับการตรวจราชการพื้นที่เขตสุขภาพที่ 6
- 7    **4.ประเด็นความรู้**
- 8        4.1 คู่มือดูแลผู้สูงวัยช่วงโควิด -19
- 9        4.2 คู่มือการบริหารกองทุนปี 2562
- 10       4.3 แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อการจัดการภาวะระบาดของโรคโควิด-19
- 11       4.4 โปรแกรม Long Term Care (3C) กรมอนามัย